הלכה · משנה תורה · מפרשים · ציוני מהר״ן · ספר עבודה

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות כלי המקדש והעובדין בו

רבי נחום אש

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות כלי המקדש והעובדין בו

רבי נחום אש

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ציוני-מהרן-על-משנה-תורה-הלכות-כלי-המקדש-והעובדין-בו/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611161422 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ב 4
הלכה יג 4
פרק ה 4
הלכה טז 4
הלכה יז 4
פרק ח 5
הלכה ג 5
פרק ט 5
הלכה ג 5
הלכה ז 5

פרק ב

הלכה יג

כשנושאים אותו על הכתף נושאין פנים כנגד פנים ואחוריהן לחוץ ופניהם לפנים כו'. הכ"מ הניח חלק ולא הראה מוצאו, אולם דבריו מבוארין במד"ר במדבר פ"ה ועוד בד"א היו מעולים מכל הלוים שכל הלוים היו טוענין בכל המשכן והיו מהלכין כדרכן ופניהם כנגד הדרך אבל בני קהת היו מהלכין אחוריהן ופניהם לארון כדי שלא ליתן אחור לארון כו', וע"ש בהגהות רד"ל ורש"ש, ועי' בס' התוה"מ פ' תצוה שהראה מקור לדברי רבינו ממנחות דף צ"ח ע"ב:

פרק ה

הלכה טז

ואם עבד קודם שיביא עשירית האיפה כו' עבודתו כשירה. עי' במל"מ אבל בירושלמי רפ"ק דיומא איתא עשירית האיפה ומכנסיים מעכבין, וכ"ה במ"ר צו פ"ח ר"י בשם רשב"י מלמד שעשירית האיפה מעכבת לכהונת אהרן ובניו ע"ש. ועי' בהג' הגר"א בתוספתא בסוף שקלים שהגיה גם שם פסולה ואפשר שכוונתו ע"פ התו"כ והירושלמי והמ"ר, אכן ביפ"ת שם במ"ר הביא גירסת התו"כ עבודתו כשרה, ונראה מלשונו שכן היה כתוב בהתו"כ אשר היה לפניו, וכ"א במ"ר נשא פ"ו כ"ה אין נכנס לעזרה לעבודה אא"כ הביא עשירית האיפה משלו ועבודה בידו, אע"פ שלא הביא עשירית האיפה משלו ועבודה בידו ועבד עבודתו כשירה וכ"ה ג"כ הגי' בתוספתא דסנהדרין פ"ז ע"ש. והוא כמ"ש המל"מ וכמו שפסק רבינו:

הלכה יז

כהן שלא עבד עדיין מימיו שמינוהו כ"ג כו' ואח"כ מקריב עשירית האיפה שלישית שהוא חביתי כ"ג שמקריב בכל יום. וכתב הכ"מ כהן שלא עבד עדיין מימיו כו' שם בירושלמי כו'. ומש"כ ואח"כ מקריב עשירית האיפה שלישית פשוט הוא ע"כ. ודבריו תמוהין שדברי רבינו נובעין מש"ס ערוך בבבלי מנחות דף ע"ח ע"א אר"ח כ"ג המתקרב לעבודה צריך שתי עשרונים האיפה אחת להמשכו ואחת לחינוכו מר בר ר"א אמר שלש ולא פליגי הא דעבד עבודה כשהוא כהן הדיוט הא דלא עבד עבודה כשהוא כהן הדיוט, וע"ש ברש"י ותוס' ומבוארין כל דברי רבינו:

פרק ח

הלכה ג

ושתי כתנות אחרות היו לו כו'. עי' בשו"ת רמ"ע מפאנו סי' ק"ב דאחרות מלה מיותרת היא בט"ס. ועפ"ז הלשון מתוקן ומקובל ע"ש:

פרק ט

הלכה ג

המעיל כולו כו' ואין לו בית יד. ובהשגות א"א זו מניין לו. ועי' בכ"מ שכתב דהרמב"ן בפירוש התורה כתב כדברי רבינו, ואפשר דבאיזו ברייתא מצאו כן ע"כ, ואולי יצא להם זה מהא דאיתא בערכין (דף ג' ע"ב) דכהנים ליתנייהו בתפילין של יד דכתיב ילבש על בשרו שלא יהא דבר חוצץ בין בגדי כהונה לבשרו ע"ש. והנה שיטת המג"א בסימן כ"ז סק"ו בדעת הרשב"א שהעתיק המחבר שם דגם בתפילין של יד לא חיישינן לחציצה, והא דאסרינן להניח ש"י על הבגד לא מטעם חציצה אלא מגזה"כ והיה לך לאות ולא לאחרים לאות דשל יד צריך להיות מכוסה, וע"ז הקשה המג"א שם מסוגיא זו דלדעת הרשב"א דאין חציצה פוסלת בשל יד דא"כ היה להכהנים להניח תש"י על הכתונת ולא יהיה חציצה בין הכתונת לבשרו, ואי משום לך לאות הא אפשר לכרוך ד"א ע"ג תש"י שלא תהיה נראה, ותירץ שם דלא היו רשאין ללבוש בגד אחר ע"ג הכתונת, ביאור דבריו דבתפילין שהם כלי מצוה אין קפידא אבל בגד רשות שמניח ע"ג תפילה שתהיה מכוסה זה אסור, ועי' בכ"ז במחה"ש שם, והשתא אם הי"ל להמעיל בתי ידים אכתי היו יכולים להניח התש"י על הכתונת ולכסותם בבית יד של המעיל דאז שוב ליכא חשש כלל, לא משום חציצה ולא משום והיה לך לאות כיון דהוא מכוסה ובבגד מצוה הא אין קפידא להניח ע"ג הכתונת, ומזה הוכיחו דינם. ובאשר כי לא מצאתי הדבר מפורש אקצר בזה:

הלכה ז

ומפתח על האבנים כו' וכותב בתחלה למעלה מראובן אברהם יצחק ויעקב וכותב למטה מבנימין שבטי יה כו'. וכתב הכ"מ בס"פ בא לו דע"ג ובירושלמי שם. ויש לתמוה למה שינה רבינו לכתוב שהיה כתוב למטה שבטי יה. ועי' במש"כ ליישב, אבל נראה דרבינו הוציא כן מדברי המד"ר שמות סוף פל"ח, דאיתא שם כיצד היו נתונים טור אודם פטדה וברקת על אודם היה כתוב אברהם יצחק ויעקב ראובן כו' על ישפה היה כתוב בנימין שבטי ישורון, ומכאן למד רבינו שאברהם יצחק ויעקב היו כתובים למעלה

מראובן ושבטי יה למטה מבנימין, וע' בחי' רש"ש שם. ומה שרבינו שינה וכתב שבטי יה ובגמ' איתא שבטי ישורון וכן במדרש. עי' בכ"מ תירוץ ע"ז: